

Příloha č. 1

Didaktický materiál Tomki Němec, viz další strany tohoto dokumentu.

Příloha č. 2

Dokumentární film Smějeme se s kolektivem: Mikuláš. Dostupný z:

<https://drive.google.com/file/d/1Gs8kGx-xNF-jTwxDXx7zkJrk30pHLxUs/view?usp=sharing>

TOMKI NĚMEC

tematická řada
didaktická koncepce pro distanční výuku
studentů 2. stupně základní školy

Jana Pufflerová

OBSAH

1. Kdo je Tomki Němec?
2. Fenomén časosběru
3. Náměty na aktivity v distanční výuce
4. Zdroje

1. Kdo je Tomki Němec?

Tomki Němec je jeden z nevýznamnějších současných dokumentárních fotografů v České republice. Narodil se v roce 1963 a fotografii se věnuje více než 30 let. Jeho portfolio obsahuje desítky fotografických sbírek. Díky jeho soustavné - většinou několikaleté - práci na každém tématu jsou to snímky časosběrné, to znamená takové, ve kterých lze sledovat menší či větší časový posun a tedy také vývoj, proměnu.

Prvotní zájem o toto odvětví projevil již ve čtrnácti letech, kdy si pořizoval snímky plakátů rockových skupin ze zahraničních časopisů. Tehdy takové plakáty, natož časopisy, nebyly k dostání a kopírky jakbysmet. První seriózní zkušenosti získal v dospělosti na FAMU, tu ovšem nedokončil. Jednak pro nezáměr o fotografování zátiší, jednak o nesouhlas s nesvobodným politickým systémem té doby. Nejdříve se živil fotografováním svateb atp., hned po revoluci (1989) ale začal se svým později nejznámějším projektem, aniž by to tehdy tušil. Začal tehdy fotografovat Václava Havla.

2. Fenomén časosběru

Časosběr ve fotografii, filmu i výtvarném umění může být jedinečným způsobem, jak zachytit proces tvorby, změny prostředí, ale třeba i vlastní vzpomínky a životní situace. Nespočet umělců - sběračů času - pracuje různými způsoby s tímto fenoménem a zachycuje tak malé i velké dějiny našeho světa.

3. Náměty na aktivity v distanční výuce

CZECH REPUBLIC

V devadesátých letech vytvořil Tomki Němec sérii fotografií o Česku. Snažil se jí zaznamenat obraz té doby tak, jak ho sám viděl.

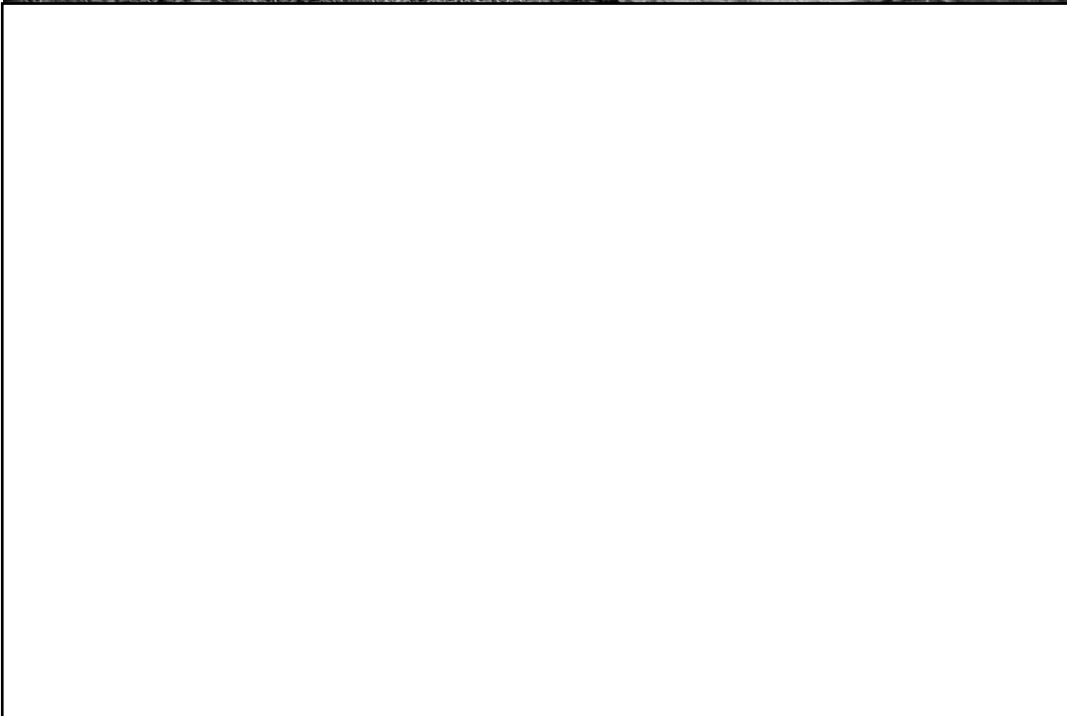
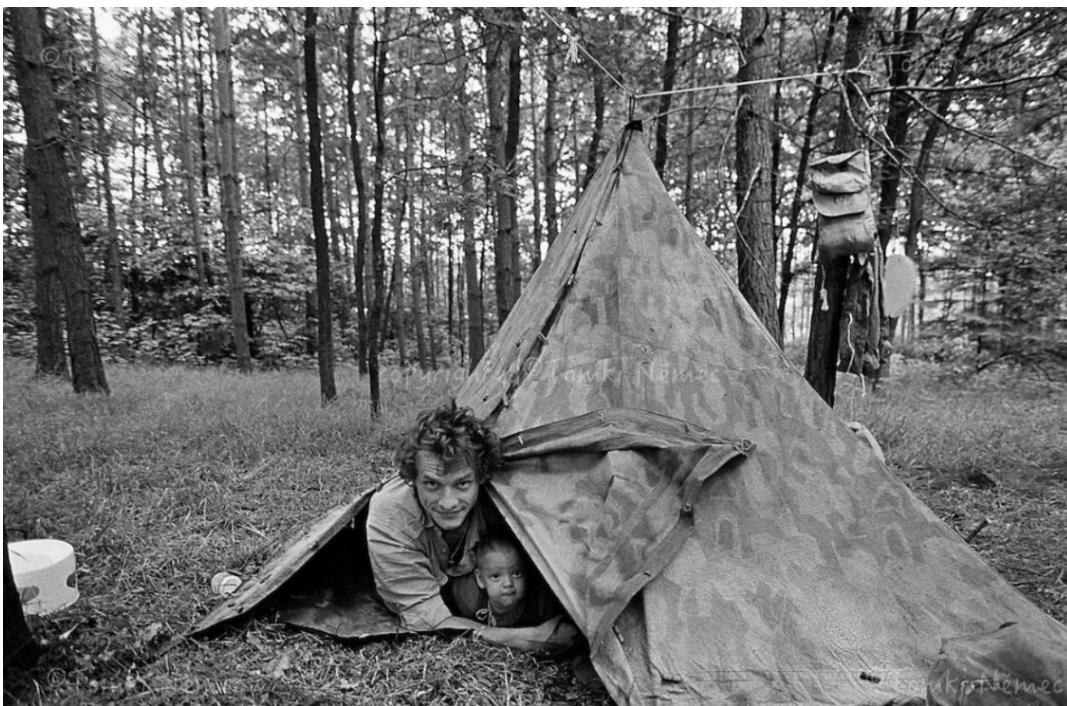
- S jakými prvky z těchto snímků bychom se dnes už nejspíš nepotkali?
- Zamyslete se nad tím, co je ve vašem okolí podle vás typicky české či k vidění pouze zde (nějakou činnost, stavbu nebo třeba přírodní úkaz). Utvořte svou krátkou sérii fotografií a poté o nich společně diskutujte.
- Prohlédněte si ukázkou, vyberte si jednu situaci a pokuste se jí sami zachytit ve svém okolí. Vznikne tak časosběrná dvojice snímků reflektující změny za posledních 30 let.

TRAMPING

Tato umělcova práce je věnována tradici trampingu v Čechách. Fotografie byly pořizovány v průběhu 2. poloviny 80. let.

- Zamyslete se nad tím, proč lidé v 80. letech tolik cestovali v tuzemsku, a navíc tímto způsobem. Jak vypadají vaše výlety a dovolené dnes?
- Pod fotografie nakreslete, jak by zaznamenané situace mohly vypadat v nynější době nebo jak vypadal váš poslední výlet do přírody. Lišil se nějak výrazně?

Režisér Jan Špáta natočil v roce 1963 dokumentární film nazvaný Největší přání. I v něm vystupovali trampové – filmař se jich ptal právě na otázku: Co je vaše největší přání?

- *„Vzít si třeba stan, když by to povolili nějak a ani bych nemusela mít vlastní auto, třeba chodit pěšky tam.“*
- *„Abych si mohl vyjet sám někam. Jako cizinci jezděj k nám – ti Italové, Rakušani a tak dále, že.“*

- Na webové stránce a v aplikaci Mapy.cz je možné zobrazit si letecké snímky krajiny jak ze současnosti, tak z roku 2003, 2006, 2012, 2015 a 2018. Porovnejte následující snímky z Ústeckého kraje, přečtěte si jejich popis.
- Podle tohoto schématu najděte jinou část země, která se od začátku tisíciletí změnila, vytvořte snímky obrazovky (🖥️ + PrtSc), vyznačte místo na mapě a popište jej.

Bílina, Ústecký kraj

Zvětšování, posun a zatopení lomů u Bíliny, pomalé obnovování zničené přírody

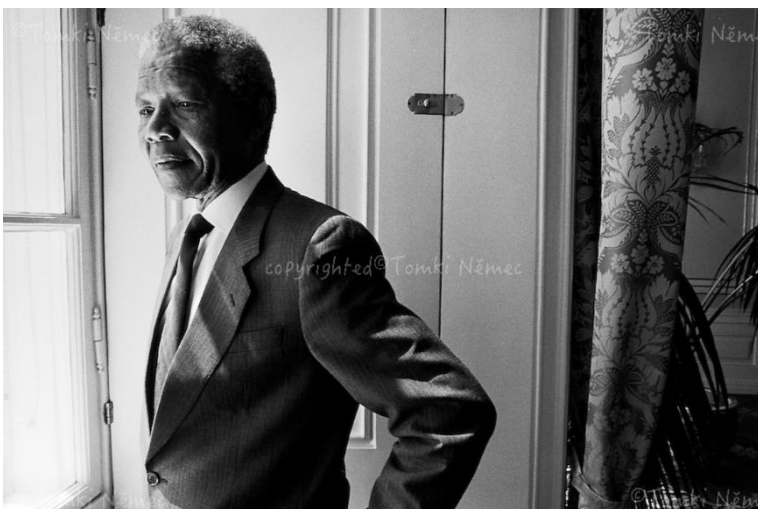

HAVEL, MANDELA, JAN PAVEL II.

Tomki Němec se díky Václavu Havlovi dostal do různých společností. Jeho fotoaparát proto stanul před dalšími méně či více proslulými osobnostmi. Formální i neformální portréty pořídil kromě bývalému prezidentovi Václavu Havlovi například někdejšímu prezidentovi Jihoafrické republiky Nelsonu Mandelovi a bývalému papeži – sv. Janu Pavlu II.

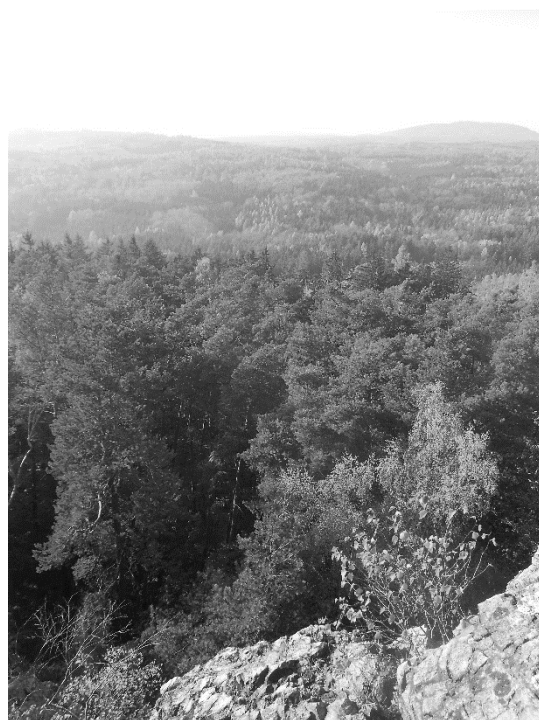
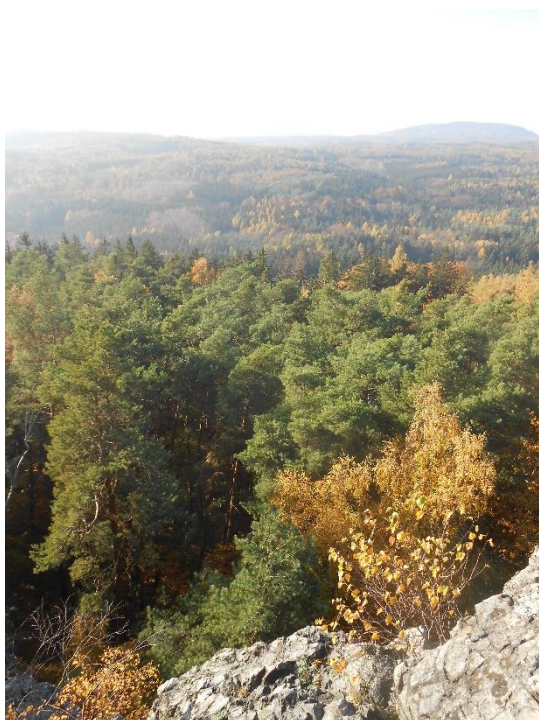
- Fotografováním lze osoby zobrazit tak, jak doopravdy vypadají bez většího úsilí. Složitější to bylo před vynálezem fotoaparátu, ještě asi před 150 lety a dříve. Kupříkladu při zobrazování světců se uplatňovalo daných atributů a ctností, aby bylo poznat, o kterého se jedná. Víte, s jakými atributy se objevuje sv. Jan Nepomucký nebo sv. Anežka Česká?
- Libovolnou metodou vytvořte portrét některého ze svých spolužáků, zvolte vhodných znaků, abyste ho portrétem vystihli a ostatní ho poznali.

ČERNOBÍLÁ

Většina díla tohoto autora je vytvořena v černobílé škále. Dříve byl černobílý proces vyvolávání snímků dostupnější než barevný. Dnes už má fotoaparát každý mobilní telefon a není problém fotografie upravovat i v základních programech, jako je např. Microsoft Word.

- Pořídte alespoň 3 různé barevné fotografie z vašeho okolí (buď přímo z domácnosti, nebo z města či okolní krajiny), v počítači či telefonu utvořte černobílé kopie těchto obrázků a vložte je do dokumentu vedle sebe pro porovnání. Diskutujte o tom, kde je barevnost potřeba a kde naopak pomohl přechod do monochromatického spektra?
- Příklad:

1. Zdroje

- <https://hlidacipes.org/nefotil-jsem-havla-jako-panaka-ale-jako-cloveka-a-byla-to-jizda-rika-tomki-nemec/>
- <https://tomkinemec.photoshelter.com/index>
- *Největší přání* [film]. Režie Jan ŠPÁTA. Česko: Krátký film Praha, 1964.
- <https://mapy.cz/letecka?x=13.7308107&y=50.5718203&z=13&source=muni&id=2075>
- Archiv fotografií, Jana Pufflerová